

Danskernes Historie Online

Danske Slægtsforskeres Bibliotek

Dette værk er downloadet fra Danskernes Historie Online

Danskernes Historie Online er Danmarks største digitaliseringsprojekt af litteratur inden for emner som personalhistorie, lokalhistorie og slægtsforskning. Biblioteket hører under den almennyttige forening Danske Slægtsforskere. Vi bevarer vores fælles kulturarv, digitaliserer den og stiller den til rådighed for alle interesserede.

Støt Danskernes Historie Online - Bliv sponsor

Som sponsor i biblioteket opnår du en række fordele. Læs mere om fordele og sponsorat her: <https://slaegtsbibliotek.dk/sponsorat>

Ophavsret

Biblioteket indeholder værker både med og uden ophavsret. For værker, som er omfattet af ophavsret, må PDF-filen kun benyttes til personligt brug.

Links

Slægtsforskeres Bibliotek: <https://slaegtsbibliotek.dk>

Danske Slægtsforskere: <https://slaegt.dk>

LOKALHISTORISK FORENING I HILLERØD KOMMUNE

Nr. 4 November 2000

er denne Rigs-
gældsskild
at opretholdes
Copenhaavn 1619.

Kon
P. P.
P. P.

LOKALHISTORISK FORENING I HILLERØD KOMMUNE

Nr. 4 15. årgang 2000

Redaktion:

Eva Holm-Nielsen (ansvarshavende) og Inge Elsøe

Tryk: A-Print, Espergærde

ISSN 0903-3505

Udkommer 4 gange årligt,

februar, maj, august og november

Stof til bladet sendes til Eva Holm-Nielsen

Deadline den 10. i udsendelsesmåneden

Medlemskab tegnes ved henvendelse til

Inge Elsøe eller indbetaling på

Gironr. 704-4607

Pris: 125 kr, 75 kr pensionister og studerende

© Copyright

Lokalhistorisk Forening i Hillerød Kommune

Indhold

RUNDT OM EN MORDER (10) 3
af *ASGER BERG*

LOKALHISTORISK FORENINGS ÆRESPRIS 2000 11

INDKALDELSE TIL GENERALFORSAMLING 2001 12

Forside:

Udsnit af falsk femdalersseddel, udgivet 1831 (se s. 7).

Lokalhistorisk Forening støttes af:

C. A. Andersen malerfirma - Statsautoriseret Revisionsaktieselskab
Ernst & Young - Det Nationalhistoriske Museum på Frederiksborg - Dines Jørgensen. Rådgivende ingeniører - FO Arbejdernes Fællesorganisations Byggeaktieselskab - Hillerød Bibliotek - Hillerød Borgerstiftelse - Hillerød Industri- og Håndværkerforening - Hillerød Kommune - Høvelt Electric - Lokalbanken - Nykredit - Reklamefotograf Henrik Knoblauch - Ristorante La Perla - Toyota Hillerød - Ullerød Brugsforening - Unidanmark-fonden

BESTYRELSEN

Formand:

Margrethe Krogh Sørensen
Hestehavevej 13
3400 Hillerød
Tlf. 4826 7232

Næstformand:

Asgar Berg
Søren Kierkegaardsvej 1
3400 Hillerød
Tlf. 4826 4689

Kasserer:

Inge Elsøe
Ørnevej 10
2970 Hørsholm
Tlf. 4586 6676

Sekretær:

Eva Holm-Nielsen
Søren Kierkegaardsvej 1
3400 Hillerød
Tlf. 4826 4689

Jørgen Berner

Åvang 78
3400 Hillerød
Tlf. 4826 0613

Per Andersen

Skippermosen 19
3400 Hillerød
Tlf. 4826 8389

LOKALHISTORISK ARKIV

Lisbet Schacht Hansen
Bakkegade 23
3400 Hillerød
Tlf. 4826 9522

Arkivet har åbent
Tirsdag 14-19
Torsdag 11-16

I. lørdag i måneden 10-13

RUNDT OM EN MORDER I HILLERØD (10)

Frederik Christian Ørsted

Ole Kollerød fortæller, at han som ung fik en ret detaljeret spådom: Han ville kunne blive lykkelig med sin fremtidige husbands yngste datter, men han ville nok ikke gribe lykken, fordi der var noget, der ville ærgre ham, og ulykken ville derefter forfølge ham lige til hans død.

Spåmanden var en gammel fange ved navn Ørsted, som Ole ifølge sin egen beretning traf i Forbedringshuset i København i 1825, og hans spådom gik - som Ole beretter det - i opfyldelse. Det, der i første række slog Oles forhold til den pågældende pige i stykker, var, at hans husbond fik at vide, at Ole var en straffet person.¹

Den pågældende fange ved navn Ørsted var sandsynligvis - også ifølge udgiveren Else Margrèthe Ransy - *Frederik Christian Ørsted*, der ved folketællingen 1834 sad fængslet i Hillerød Arrest, hvor han døde den 9. marts 1834. Ifølge folketællingen var han da 64 år, men efter kirkebogen var han 50 år, forhenværende gartner og indsat som løsgænger. I skifteprotokollen kaldes Ørsted »omløbende Betler«.² Om Ole Kollerød kan have truffet ham allerede i 1825, har ikke kunnet bekræftes af andre kilder. Ørsteds fødested er ukendt.

»Jens Omgang«

Da Ole Kollerød den 24. november 1837 - godt fem måneder efter arrestationen - tilstod drabet på papirkusken og samtidig begyndte at tilstå sine tidligere forbrydelser, involverede hans udsagn en lang række medskyldige, fx hælere, hjælpere og medvidere. Mange af dem blev arresteret og sad i mange måneder, mens rettens undersøgelser fandt sted. Der blev nedsat en kommissionsdomstol, hvis arbejde foregik fra januar 1838 til den endelige domsafsigelse den 19. august 1839. Fra da af var der naturligt nok uvenskab mellem Ole Kollerød og hans tidligere venner og bekendte. Blandt de 31, der blev tiltalt ved kommissionsdomstolen, var »Jens Omgang«, hvis tiltale lød på indbrud forbundet med røveri eller tyveri, kvægtyveri samt medvideri.

Denne »Jens Omgang« - øgenavn for *Jens Hansen Nejede* (1810-1869) - var en kendt nordsjællandsk krybskytte i 1800-tallet. Han var 8 år yngre end Ole Kollerød, og ligesom Ole var han en af dem, som man i samtiden og eftertiden fortalte mange gode og farverige historier om - mere eller mindre sandfærdige.

De dokumenterede kendsgerninger om hans liv skal ikke gentages

af
ASGER BERG

her. Dem er der grundigt redegjort for, primært af Anders Uhrskov.³ Til Uhrskovs redegørelse skal her kun tilføjes, at Jens Hansen, der var født i Nejede og døbt den 24. juni 1810 i Alsønderup Kirke, blev konfirmeret i Tjæreby Kirke i 1825, og at han ved konfirmationen fik prædikatet »antagelig Kundskab og af et sædeligt og stille Forhold«. Dette sidste svarer ikke godt til hans levned, der tidligt bragte ham i konflikt med øvrigheden, især - men ikke kun - for småforseelser, som han i øvrigt gang på gang blev frifundet for.

Tilnavnet »Omgang« stammede fra, at han som dreng gik »på omgang«, dvs. at han som fattiglem fik kost og logi hos sognets beboere på skift. Baggrunden synes at være forældrenes fattige kår og måske Jens Hansens eget dårlige ben, som en tid lang gjorde ham uarbejdsdygtig. Hans storhedstid som krybskytte var årene efter 1850, da han boede på Kagerup Overdrev. Efter hans død medvirkede skillingsstrykket *JENS OMGANGS LIV OG LEVNET SAMT HANS OMFLAKKEN I GRIP SKOV*, 1876, i høj grad til at udbrede den romantiske myte om den fiffige, men godmodige krybskytte, der legede kispus med myndighederne.

Ellers skal der her kun peges på den episode i Ole Kollerøds levnedsbeskrivelse, der dokumenterer hans bekendtskab med Jens Omgang.⁴ Det går tilbage til 1835, da begge sad arresterede i København under mistanke for tyverier. Ole fortæller, at da det søndag aften den

21. september 1835 var lykkedes ham og tre andre arrestanter at bryde ud fra Blåtårn i København, var »Jens Hansen Næe [dvs. Nejede] eller den saakaldet Omgangs-Jens« blandt de undvegne. Ole og Jens fulgtes ad imod Frederiksborg. Da de om natten kom til Hingsterhus - i dag Københavnsvej 40 - i et frygteligt regnvejr, gik de derind og overnattede hos Ole Kollerøds slægtninge, idet Ole foregav at være blevet løsladt fra fængslet.⁵

Dagen efter gik de to til Meløse, hvor Jens Omgang søgte ind hos en bekendt, en bror til hans kæreste, »Basseslagterens datter«, hos hvem Jens havde nogle penge til gode.⁶ Her opsøgte Ole ham igen om aftenen, men fik at vide, at Jens nu var gået videre til Nejede - til en anden af kærestens brødre, som Ole kendte meget godt. »Basseslagteren« selv boede på Meløse Mark, og Jens Omgang bragte ofte stjalne kreaturer til slagting hos ham, fortæller Ole.

Da Ole om natten bankede på døren hos sønnen i Nejede, blev Jens Omgang rystende bange, fordi han troede, det var politiet. »Det var noget geferlig, vad hand røstede«, skriver Ole, der videre fortæller, at Jens Omgang nu ville gå tilbage og melde sig selv, fordi han var bange for at færdes rundt omkring. Inden de skiltes, inviterede Jens Omgang dog Ole indenfor hos svogeren, hvor de drak sig en snaps sammen og fik noget at leve af. Få dage efter var Jens Omgang tilbage i Blåtårn i København.⁷

Først mange år efter blev Jens Omgang berygtet - og frygtet - som krybskytte. Det er i øvrigt ganske interessant, at der fortælles den samme type vandrehistorie om både Ole Kollerød og Jens Omgang, nemlig historien om, hvordan de - uden at give sig til kende - møder og falder i snak med en fremmed person, der udtrykker sin frygt for den berygtede forbryder. Da de efter et stykke tid skal skilles, har de vundet den pågældendes tillid, og de slutter samtalen med at præsentere sig for den pågældende som hhv. Ole Kollerød og Jens Omgang.⁸ Beretningerne er præget af den romantiske røverromans personopfattelse.

Jens Omgang døde som ugift indsidder på Kagerup Overdrev den 2. august 1869, idet døden dog indtraf på sygehuset i Esbønderup. Han blev begravet fra Mårum Kirke den 8. august 1869.

»Rigsbanken«

»Rigsbanken«, som Ole Kollerød kaldte hønsekræmmeren og falskseddelfabrikanten fra Store Lyngby med det fulde navn *Johan Didrik* (eller *Didrich*) *Christian Jensen* (1787-1845), var en af de andre personer, der blev arresteret i forbindelse med Ole Kollerød-sagen.

Kommissionsdomstolens anklager mod den tidligere straffede Johan Didrik Jensen var ret omfattende: Han blev tiltalt for medvideri i røveri og personelt falsk, samt i mordbrand og tyveri, for falsk vidnesbyrd og hæleri, samt for doku-

menters forfalskning. Politiet gjorde en stor indsats for at få afdækket hans kriminalitet, men han benægtede dog alt og gik fri, da det kom til stykket. Derimod blev både hans kone og hans svigermor straffet.

Johan Didrik Christian Jensen var født i Hillerød den 19. oktober 1789 som søn af arbejdsmand Jørgen Jensen og hustru Anne Jensdatter.⁹ Faderen nævnes i 1819 som tømmermand ved Holmen og senere som møllekusk.

Johan Didrik Jensen blev i 1814 dømt fra livet for falskmøntneri, men fik, efter at denne straf på Kongens nåde var blevet formildet til forbedringshusarbejde, sin frihed allerede i 1816. Siden blev han i hvert fald fire gange tiltalt for samme forbrydelse, men uden at det kunne bevises.¹⁰ Han havde dog andre domme bag sig, da Ole Kollerød i 1837 involverede ham og hans familie i sin sag, bl.a. en dom for skovtyveri den 31. august 1820 og en dom for voldeligt overfald den 19. april 1834.¹¹

Ole Kollerød lærte »Rigsbanken« at kende i 1834 igennem sine bekendte på Karlebo Overdrev. Her så han første gang Johan Didrik Jensen hos Christopher Frederiksen, som dengang ejede et sted på overdrevet.¹² Bekendtskabet førte til samarbejde om forskellige forbrydelser i de følgende år, men først og fremmest hjalp Ole Kollerød ham en overgang med at sætte hans falske rigsbanksedler i omløb. Dette viste sig dog at være meget risika-

belt, fortæller Kollerød. Engang var han nær blevet anholdt, da han ville give falske sedler ud på et marked i Frederikssund, og det gav ham en skræk i livet.¹³ Siden blev Johan Didrik Jensen hæler for Ole Kollerød, og han bistod også ved et indbrud ved Freerslev i oktober 1835.¹⁴

Sin kæreste Sidse Christiansdatter tog Ole Kollerød undertiden med, når han besøgte Johan Didrik Jensen og hans familie i Store Lyngby. Ud over husfaderen bestod husstanden af Johan Didrik Jensens kone, Ane Nielsdatter, og deres fælles hjemmeboende børn: Ellen Kirstine Jensen, Jørgen Johansen Jensen, Jens Peter Jensen, Ane Margrete Jensen og Niels Johansen Jensen.¹⁵ Konens moder, Ane Marie Olsdatter, gift med husmand og daglejer Niels Jensen, boede i nabohuset. De var begge i tresserne, og som indsiddere havde de sønnen, daglejer Lars Nielsen, og hans kone Inger Marie Nielsdatter, og deres søn. I et andet nabohus boede Ole Kollerøds moster, Ane Andersdatter, der var jordemoder og gift med husmand Hans Jensen.¹⁶

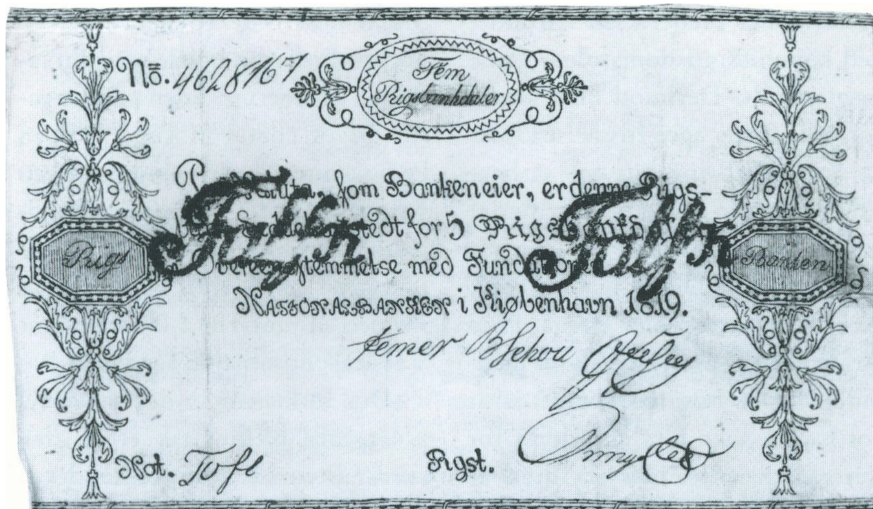
Johan Didrik Jensen var ifølge Ole Kollerød en mand af svage legemskræfter, men han manglede ikke mod, og det var ham, der i sit forhold til Christopher Frederiksen lagde planer for de tyverier, som Christopher Frederiksen udførte, ligesom også Christopher og andre gav hans falske sedler ud.

Fabrikationen af falske pengesedler ude hos Johan Didrik Jensen

blev nøje beskrevet af Ole Kollerød under forhør. Johan Didrik Jensen brugte silkepapir, som han havde klippet til, så det passede i størrelse. Så anbragte han sedlerne over en ægte seddel på en rude, ridsede bogstaverne op på silkepapiret med pen og tusch og udfyldte dem siden. Derefter påtrykte han dem et stempel ved hjælp af en mønt, et seksskillingsstykke, som han lagde på sedlerne med tilstrækkelig vægt. Dette arbejde udførtes i et lille kammer ved hans stue, hvor han havde et bord og en lille skråpult, som han anbragte på bordet. Han brugte almindelige penne, og tuschen havde han skjult i foden af et snapseglass, idet foden var af blik og kunne skrues af. Gemmestedet for apparterne var imellem lægterne og halmen af taget over en lude, altså en slags skur, ved kostalden. Her gemte hans kone, den medtaltale Ane Nielsdatter, ofte disse sager, når hundens gøen bebudede en fremmed.¹⁷

Hos Johan Didrik Jensen stod der i øvrigt et skab, som efter Ole Kollerøds udsagn havde skjulte gemmer. Skabet var forarbejdet af en snedkersvend ved navn Schall, som havde træben og opholdt sig på Ladegården, og i sommeren 1836 var skabet blevet malet over med en skiden blågrå farve.¹⁸

Med hensyn til måden, hvorpå de falske sedler blev distribueret, gav Ole Kollerød et eksempel, som han havde fra Christopher Frederiksen. Denne gik en dag ind til en porcelænshandler på Vimmelskafte i

En falsk femdalersseddel, udgivet i 1831. Sedlens ophavsmand er ukendt. På Politikkammeret i København indfandt sig den 8. oktober 1831, kl. 11 formiddag, Anders Weber, Skipper, som boede i Vordingborg, men var i København med et læs æbler. Han holdt med sin vogn på Højbro Plads, da en dreng på omkring 12 år kom hen til ham for at købe 1/2 skæppe æbler, som han ville have med sig i et medbragt tørklæde. Drengen skulle betale 20 skilling, men havde ingen småpenge og udgav derfor femdalersedlen. Da Weber fattede mistanke, gik han ind på et værts hus ved torvet for at få sedlen undersøgt. En person på værts huset fugtede sin finger og strøg over ordet »Rigsbanken« øverst i midten, hvorved blækket løb ud, som det stadig kan ses. Sedlen var falsk, men da Weber kom tilbage, var drengen stukket af. Han blev beskrevet som barhovedet, med lyst hår, magert ansigt og vorter på hænderne, og han bar en gammel, forslidt blå trøje og snuskede sejldugsbenklæder. Den falske seddel ligger som bilag til politibetjent Christiansens rapport.

København, tog en ægte tirigsbankdalersseddel frem og bød på nogle varer. Under handelen kom Christophers hjælper ind i butikken og bad ham veksle en (falsk) tirigsbankdalersseddel. I ekspeditricens påsyn lod Christopher, som om han kontrollerede sedlen, hvorefter han senere brugte den som betalingsmiddel i butikken.¹⁹

Ole Kollerød navngav en række

andre personer, som han mente havde givet Johan Didrik Jensens falske sedler ud. Ligeledes opregnede han under forhørene fem andre nordsjællændere, som gav sig af med at fabrikere falske sedler, og som til dels havde lært kunsten af Johan Didrik Jensen.

Til trods for disse omfattende og til tider detaljerede vidneudsagn blev både Johan Didrik Jensen og

Christopher Frederiksen frifundet ved kommissionsdomstolen, da de nægtede alt. Derimod blev Truels Jørgensen efter egen tilståelse idømt to års forbedringshus for at have udgivet falske sedler, fremstillet af Johan Didrik Jensen.²⁰

Også Johan Didrik Jensens kone, Ane Nielsdatter, blev dømt. Hun havde været fængslet, tiltalt for medvideri i røveri og mordbrand samt for hæleri, men blev kun dømt for det sidstnævnte. Det skyldtes, at hun ved forhør ved Halsnæs og Frederiksværk Birks politiret den 21. september og 1. december 1837 havde tilstået hæleri. Hun fik en dom på 6 gange 5 dages fængsel. Hendes mor, Ane Marie Olsdatter, Store Lyngby, fik tilsvarende 40 dages simpelt fængsel.

Af særlig interesse i sagen var den falske tirigsdalerseddel, som den 13. juni 1837 var den direkte anledning til at Ole Kollerød blev arresteret ved markedet i Slangerup et par dage efter mordet i Nymølle. Denne seddels oprindelse blev ikke fuldt klarlagt under sagen, selv om Ole Kollerød ved arrestationen først havde nævnt, at han havde den fra »Rigsbanken«, og at de havde aftalt at skulle sætte hans falske sedler i omløb på markedet.²¹ Endnu få dage før, nemlig den 8. juni, havde Ole Kollerød været i Store Lyngby hos Johan Didrik Jensen og havde overnattet der.²²

Tirigsdalersedlen blev givet ud ved et markedstelt, drevet af husmand Torben Pedersen, som af et vidne beskrives som en »høi, før

Mand med røde Bakkenbarter«. ²³ Torben Pedersen boede med sin familie i Slangerup, siden på Slangerup Mark eller i Hørup.²⁴ Torben Pedersen var født i august 1790 som søn af Peder Torbensen i Sundbylille, Jørlunde Sogn, og han døde i Hørup i den 5. april 1849.²⁵ Han var den 5. juni 1832 blevet idømt 5 års rasphusarbejde for tyveri.²⁶

Den forklaring, som Jens Veibel Neergaard hælder til, er, at den stærkt berusede Ole Kollerød ved Torben Pedersens butik udgav en ægte tirigsdalerseddel, som stammede fra den myrdede papirkusk. Men den pågældende modtager påstod, at sedlen var falsk og forlangte sine penge tilbage. Det accepterede Ole Kollerød, hvorved han fik en falsk seddel ihænde. Denne forklaring bestyrkedes ved - skriver Neergaard - at der blandt folkene ved teltet var flere, der var kendt for at give falske sedler ud. Johan Didrik Jensen selv var dog ikke til stede.²⁷

Neergaards forklaring på den falske seddel stemmer stort set overens med Ole Kollerøds sidste forklaring. Modtageren af sedlen var en mand ved navn Christoffer Christensen fra Veksø, og blandt de tilstedeværende var husmand Jørgen Jørgensen Alsnyderup fra Gørløse, som på et tidspunkt havde fået overladt tirigsdalersedlen, for at han kunne gå hen og få dens ægthed bekræftet hos en købmand. Samme Jørgen Jørgensen Alsnyderup kalder Kollerød for »en gammel Slave«, altså en straffet person.²⁸

Noter

- ¹ OLE PEDERSEN KOLLERØD, MIN HISTORIE, udg. Else Margrethe Ransy, 1978, s. 96. Herefter MIN HISTORIE.
- ² Hillerød Købstad og Frederiksborg Birks skifteprotokol 1829-44, LA.
- ³ Anders Uhrskov, FRA STAVNSBAAND TIL VORE DAGE, 3, FRA LAND OG BY, 1940, s. 137-145. Født 1810 som søn Husmand Hans Andersen og hustru Ane Mortensdatter, Nejede (døbt 24. juni 1810 i Alsønderup Kirke). Død som ugift indsidder på Kagerup Overdrev 2. august 1869 (døde på sygehuset i Esbønderup) og begravet fra Mårum Kirke den 8. august 1869. - »Fortegnelse over de for Forbrydelser tiltalte Personer, 1829-94«, Frederiksborg og Hillerød Byfoged, LA: Jens Hansen /: Omgang /: Født i Neiede, 27 Aar Gl. Almindelig Bonde opdragelse, Tiltalt for Røveri, Arresteret 8. 5. 1837, Dømt 7. 8. 1837 til 5 Aars Rasphuus. Ved Overretten frifundet.
- ⁴ MIN HISTORIE, s. 172f. - Beretningen i MIN HISTORIE er sammenholdt og suppleret med Ole Kollerøds vidneudsagn i 1837-38 som gengivet i Jens Veibel Neergaard, MORDERNE OLE P. KOLLERØD'S, OLE HANSEN'S PETER CHRISTIAN KNUDSEN'S OG FLERE ANDRE FORBRYDERES CRIMINALSAG, HISTORISK-PSYCHOLOGISK BEARBEJDET, 1838. Herefter JENS VEIBEL NEERGAARD.
- ⁵ Om slægtningene, se LOKALHISTORISK FORENING I HILLERØD KOMMUNE, 3, 1998, s. 18.
- ⁶ Broderen boede ved Kappelskov if. Ole Kollerøds vidneudsagn gengivet i JENS VEIBEL NEERGAARD, s. 166. - »Basseslagteren« fra Meløse Mark og hans familie fra Alsønderup og Lille Lyngby Sogne er ikke identificeret. Tilnavnet hentyder til slagtning af vildsvin, altså sandsynligvis i forbindelse med krybskytteri.
- ⁷ Af personregisteret til MIN HISTORIE, s. 296, fremgår det, at Jens Hansen Neiede, Blåtårn, d. 11. oktober 1835 har været til nadver i Domhuskapellet i København.
- ⁸ Varianter af historien ses i Victor Hansen, EN DANSK SØOFFICER. KONTREADMIRAL VICTOR HANSENS MINDER, udg. Julius Clausen, 1927, s. 15f (om Ole Kollerød) og Anders Uhrskov, FRA STAVNSBAAND TIL VORE DAGE, 3, FRA LAND OG BY, 1940, s. 159f (om Jens Omgang).
- ⁹ Kirkebog for Hillerød og Frederiksborg Slotssogn, døbt d. 23. okt. 1789. Johan Didrik Jensen identificerer sine forældre i et forhør den 23. januar 1819, Forhørs-, Politi- og Ekstrarets protokol 1817-19, folio 193, Hillerød Byfoged og Frederiksborg Birk, B, LA.
- ¹⁰ Frands Mart. Lange, UDVALG AF DANSKE OG UDENLANDSKE CRIMINALSAGER, VI, 1841, p. 203-253. I det forhør, der nævnes i noten ovenfor, og som drejer sig om en falsk femdalersseddel, der er fundet hos husmand Niels Jensen på Store Lyngby Mark, meddeler Johan Didrik Jensen, at han tre gange tidligere har været »actioneret« for at have gjort falske banksedler.
- ¹¹ Hillerød Købstad og Frederiksborg Birks Strafferegister 1811-87, LA.
- ¹² Nemlig lod nr. 71, 72 og 73 på Karlebo Overdrev, ifølge Arvefæste- og Skjødebreve fra Hirschholm District 1834-47, nr. 1-100, afskrift fra RA, på Karlebo Kommunes Lokalhistoriske Arkiv.
- ¹³ MIN HISTORIE, s. 162.
- ¹⁴ Omtalt i LOKALHISTORISK FORENING I HILLERØD KOMMUNE, I, 1998, s. 19.
- ¹⁵ Ved folketællingen 1834, Lille Lyngby Sogn, boede i Store Lyngby nedennævnte Ane Andersdatter i huset kaldet 76, Johan Didrik Jensen i hus 77 og hans svigermor Ane Marie Olsdatter i hus 78.
- ¹⁶ Ane Andersdatter, if. Kirkebog Lyngbe Sogn: 1784, Dom. Trin. Anders Fridrichsen Gaardmands Datter af Liunge Anna. (Faddere: Søren Bendtsens Hustru, Lars og Frederik Larsen af Liunge, Søren Bendsen, Mathias Hansen og Jens Olsens Hustru af Collerød). - Folketællingen 1787: Lyngbe, Fam. 21: Anders Friedrichsen, Husbonde, 44, Ingeborg Jørgensdatter, Madmoder, 43, Begge i 1. Ægteskab, Friedrich Andersen, 21, Magdalene, 13, Inger Andersd., 12, Peder, 8, Lisbeth, 6, Anne, 4 - Deres Børn. - Ane Andersdatter døde som enke i Lille Lyngby Sogn den 5. 11. 1852.
- ¹⁷ JENS VEIBEL NEERGAARD, s. 176.
- ¹⁸ Samme, side 169 og 190.
- ¹⁹ Samme, side 192.
- ²⁰ Frands Mart. Lange, UDVALG AF DANSKE OG UDENLANDSKE CRIMINALSAGER, VI, 1841, p. 203-253.
- ²¹ Jf. LOKALHISTORISK FORENING I HILLERØD KOMMUNE, 2, 1999, s. 17.
- ²² MIN HISTORIE, s. 206.
- ²³ JENS VEIBEL NEERGAARD, s. 38. Det er Ole Hansens signalement af ham, idet han ikke kendte Torben Pedersens navn.
- ²⁴ Folketællingen 1834, Slangerup, husstand 54: Et Huus, Torben Pedersen, 45, Gift, Arbeidsmand. Ane Margrete Jensdatter, 39, Gift, Hans Kone, Karen Torbensdatter, 15, Boel Kirstine Torbensdatter, 12, Jens Peter Torbensen, 6, Serid Torbensdatter, 1, Ugifte, Deres Børn. Antonie, 12, Ugift, Opfostringslem. - Folketællingen 1840, Slangerup, Slangerup Mark, husstand 58: Et Huus, Torben Pedersen, 50, Gift, Dagleier. Margrete Jensdatter, 43, Gift, Hans Kone. Boel

Torbensdatter, 19, Peder Torbensen, 13, Serid Torbensdatter, 7, Stine Torbensdatter, 5, Hans Torbensen, 1, Ugifte, Deres Børn. Jf. folketællingen 1845, Hørup, hvoraf fremgår Torben Pedersens fødested Hjølunde Sogn og for Ane Jensdatters vedkommende Ølsted Sogn.

²⁵ Ifølge register til skifteprotokol på Frederiksborg Amtstue.

²⁶ Hillerød Byfoged og Frederiksborg Birks Strafferegister 1811-87, LA.

²⁷ JENS VEIBEL NEERGAARD, s. 90.

²⁸ Forhør i Politiprotokol for Frederiksborg Birk 1836-37, fol. 217, 22. juni 1837, LA. Arbejdsmand og husmand Jørgen Jørgensen, Gørløse, var født i 1793 (hjemmedøbt og frembåret i kirken 3. søndag i Fasten) som søn af Jørgen Davidsen fra gadehusene i Alsønderup. Jørgen Jørgensen boede i Gørløse med sin hustru Maren Kirstine Nielsdatter, født i Torup sogn ca. 1802. Jørgen Jørgensen døde som almisselem i Gørløse den 19. januar 1862, og hans enke døde sammesteds den 21. marts 1865.

²⁹ Københavns Politi- og Domsmyndigheds Korrespondancesager vedr. falske Penge, 1835-63, LA.

HILLERØD-KALENDEREN 2001

Årets Hillerød-Kalender viser fotografier optaget af Olaf Staunstrup og sønnen Th. Staunstrup i årene 1920-1950. Olaf Staunstrup (1859-1946) begyndte som fotograf i Lundby ved Præstø ca. 1902. Han kom til Hillerød i 1903 og fik fotografisk atelier i ejendommen Helsingørsgade nr. 33. Th. Staunstrup (1895-1971) overtog firmaet i 1923, der ophørte som fotoatelier i 1953, men blev videreført som fotohandel. Da Th. Staunstrup døde, arvede sønnen Erik Staunstrup (f. 1950) forretningen. Han solgte den i 1989 til dens nuværende ejer, Finn Christensen. Staunstrup Foto hedder i dag Photo Care.

*Ved prisoverrækkelsen på legepladsen Eghjorten. I midten af billedet ses til venstre arkitekt Jonna Møller.
Foto: Jørgen Berner.*

LOKALHISTORISK FORENINGS ÆRESPRIS

Lørdag den 28. august 2000 blev foreningens ærespris uddelt for 14. gang. Prisen gik i år til naturlegepladsen Eghjorten på Jespervej, som ejes og drives af Frederiksborg Statsskovdistrikt. Legepladsen besøges af ca. 100 brugere om dagen og i week-enden 300-400.

Lokalhistorisk Forenings konsulent, arkitekt Jonna Møller, Teknisk Forvaltning, sagde blandt andet i begrundelsen: »Herude i skoven er der skabt et nyt og spændende univers for børn. Den fysiske ramme, lysningen her i skoven mellem de høje træer, er et velproportioneret rum, ikke for stort, ikke for småt. Her er plads og overskuelighed og samtidig intimitet. Legepladsens udformning og materialevalg er med til at sende signaler og videregive værdier og holdninger til de mange brugere af stedet. Legepladsen er et godt eksempel på, hvordan man kan genbruge naturen, lave noget ud af træstammer, planker og sten. Her er skabt et sted, hvor der kan leges videre ud fra børnenes egne præmisser. Fantasien sættes i gang, motorikken udfordres på forskellig vis, der kan opstå leg ud fra de forskellige redskaber, og der kan fortælles historier.«

INDKALDELSE TIL GENERALFORSAMLING

Lokalhistorisk Forenings ordinære generalforsamling
afholdes torsdag den 1. marts 2001, kl. 19.30 på Hillerød Bibliotek.
Dagsorden ifølge vedtægterne.

Efter generalforsamlingen vises gamle Hillerød-film.

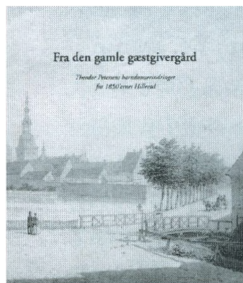
PUBLIKATIONER FRA LOKALHISTORISK FORENING

HILLERØD-KALENDEREN 2001
Indeholder 12 fotografier fra Hillerød
fra årene 1920-1950, fotograferet
af Olaf og Th. Staunstrup
kr. 84,50

GADER OG VEJE I HILLERØD KOMMUNE

En historisk gennemgang af ca. 400 af
Hillerød Kommunes gade- og vejnavne.
Illustreret med fotos og bykort.
kr. 148,-

FRA DEN GAMLE GÆSTGIVERGÅRD
Barndomserindringer
fra Slotskroen i 1850'erne.
Illustreret s/h og farve.
kr. 128,-

LOKALHISTORISKE JULEKORT

4 dobbelte kort med kuverter, med motiver fra ca. 1910, kr. 25,-

FÅS HOS BYENS BOGHANDLERE